

امیل زولا

شکست

ترجمه

فرهاد غبرایی

انتشارات نیلوفر

سرشناسه	زولا، امیل، ۱۸۴۰-۱۹۰۲ م. Zola, Emile
عنوان و نام پدیدآور	شکست/امیل زولا؛ ترجمه فرهاد غیرایی.
مشخصات نشر	تهران: نیلوفر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۶۴۷ ص. ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۴۴۸-۷۰۹۵۵
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبیا
موضوع	داستان‌های فرانسه -- قرن ۱۹ م.
موضوع	French fiction--19th century
زبان	غیرایی، فرهاد، ۱۳۲۸-۱۳۷۲. مترجم
پند و اندرز	۱۳۹۶ ش ۸/۲۲۷۷ PQ
رده‌بندی دیوئی	۸۴۳/۹
رده‌کتابشناسی ملی	۴۶۹۹۷۷۹

تهران: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، تلفن: ۶۶۴۶۱۱۱۷

امیل زولا
شکست

ترجمه فرهاد غیرایی

نسخه پرداز: آنسه کیارش‌پور

حروفچین: حمید سناجیان

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپ گلبان

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق محفوظ است

فروش اینترنتی: www.behanbook.ir

مقدمه

امیل زولا در درام آریل سال ۱۸۴۰ در پاریس دیده به جهان گشود. پدر خانواده، فرانسوا زولا، هندی ایالتی الاصل بود و زمانی که امیل هفت سال بیش نداشت، درگذشت و همسر و فرزندان او در فقر به جای گذاشت. کودکی نویسنده در جنوب فرانسه، در اکس پرووانس^۱ سپری شد، در هجده سالگی دوباره به پاریس برگشت و در مدرسه سن لوی به تحصیل ادامه داد. در همین سالها نخستین داستانهای کوتاه وی در نشریه ها و مجلات به چاپ می رسید. اولین مجموعه داستانهای کوتاه خود را در سن بیست و چهار سالگی تحت عنوان *افسانه های نینو*^۲ به چاپ رساند. اما اثر او که مورد توجه قرار گرفت *ترز راکن*^۳ بود که در ۱۸۶۷ منتشر شد. در سال ۱۸۷۱، در بحبوحه جنگ فرانسه و پروس، اولین کتاب از مجموعه *روگن - ماکار* را منتشر کرد. بیست رمان پیوسته این مجموعه که طی بیست و دو سال نوشته شده، در نوع خود بی نظیر است و آن را باید بزرگترین و بارزترین نمونه مکتب ناتورالیسم

1. Aix-en-Provence
2. Les Contes e Ninon
3. Thérèse Raquin
4. Rougon-Macquart

دانست، مکتبی که زولا پایه گذار آن است. پس از پایان این مجموعه به کار مقاله نویسی در روزنامه فیگارو پرداخت و در همین زمان نوشتن مجموعه سه شهر را آغاز کرد: لورد، پاریس، رم. این سه اثر چهره پنهانی و واقعی کلیسای کاتولیک را می نمایاند. اما آنچه که نام زولا را در این دوره به شدت بر سر زبان ها انداخت، ماجرای دریفوس^۱ و جنجال محاکمه زولا بود. دریفوس، افسر ارس فرانس، به جرم موهوم جاسوسی با مدارکی جعلی به زندان ابد محکوم شد. او را به «جزیره شیطان» در گویان فرانسه فرستادند. پس از چند سال مدارکی دال بر بی گناهی دریفوس و ماجراهای پشت پرده مقامات ارتشی به دست زولا رسید. و نویسنده نشان داد که شهادت - خصوصیتی که پیشتر در نوشته هایش بسیار به کار برده شده بود - نه تنها در دل کتاب هایش، بلکه در بطن زندگی او موج می زد. پس از مدتی مبارزه و انتشار مقالات خشمگینانه علیه مقامات دولتی، او را به محاکمه کشیدند و به انگلستان تبعید کردند. مدتی نزدیک به یک سال در تبعید به سر برد. قبت دلایلی دیگر به دست آمد و دریفوس آزاد شد. زولا به فرانسه بازگشت و کار خود را از سر گرفت. آخرین آثار او در مجموعه چهار انجیل گرد آمده است: زایش، کار، حقیقت. زولا در سال ۱۹۰۲، هنگام کار بر چهارمین اثر این مجموعه - عدالت - در پاریس درگذشت.

زولا بر این عقیده بود که هنرمند باید اثر خود را با علم درآمیزد و می تواند کار هنری را فدای علم کند. نویسنده باید به سردی و بی تفاوتی به موضوع اثر خود بنگرد، خود را از احساسات به دور بدارد تا بتواند نتایج علمی روابط انسانی را که تحت تأثیر عوامل داخلی و خارجی اند، ثبت و ضبط نماید. زولا و پیروان مکتب او (از جمله هاو پتمان و درایزر) در آثار خود، پنهان و آشکار،

نگرشی تجربی را عرضه می‌دارند که توسط جبری مادی و خارجی و در عین حال بدبینانه تعیین می‌شود، نگرشی که بر نیروهای خارج از حیطه قدرت انسان (نیروهای اجتماعی و طبیعی)، و نیز بر نیروهای درون انسان (نیروهای موروثی و ناخودآگاه) که بر خرد و روحیات او تأثیر می‌گذارند، تکیه می‌کند. با این همه، به گفته‌ای، آنچه که آثار زولا را جاویدان می‌سازد، بی‌تفاوتی او نیست، بلکه خیال‌پردازی اوست که علی‌رغم عقیده او، در آثارش موج می‌زند، به بیانی دیگر این ناتوراالیست آخرین رمانتیک تاریخ ادبیات است، و هرچند شایسته است بدون ظرافت و هنرمندی به دور از زیبایی، اما نیروی شهادت و صلابت اوست که اثرش را به پایه شعر و هنر می‌رساند. به گفته ژان کوکتو: «بسیاری از سرنوشت‌ها نام آور به گونه‌ای ناشناخته می‌مانند. زولا در نظر من شاعری برگرفته از نغمه بردازی چیره‌دست به‌شمار می‌آید و این جنبه آثار او ناشناخته ماند است».

مجموعه روگن - ماکار «تاریخ موروثی و اجتماعی یک خانواده در دوران امپراتوری دوم» نامیده شده است. این «بررسی» حدود ۱۲۰۰ شخصیت گوناگون را در بر می‌گیرد و آنچه که در رده اول قهرمانان این داستان‌ها را چون رشته‌ای به هم پیوند می‌دهد، ویژگی‌های موروثی آن‌هاست. در اولین رمان از این مجموعه، داستان از آدلاید، جدۀ خانیه، آغاز می‌شود. او پس از ازدواج با روگن، پیشخدمت خانه، مردی به نام ماکار را به عنوان معشوقه برمی‌گزیند و دو نسل مختلف پدید می‌آیند. خانواده روگن در مهر سکنی دارد و ماکارها در ده. در این مجموعه برجسته، چند رمان به دنبال یکدیگر با توجهِ قرار گرفته و گه‌گاه به دنبال انتشار، جنجال برانگیخته‌اند. از بیان این آثار گناه کشیش موره^۱، آسموار^۲، نانا^۳، ژرمینال^۴، زمین^۵ و نخست^۶ را می‌توان نام برد. ژان ماکار قهرمان اصلی این دو اثر آخر، روستایی پاکدلی است

1. La faute de l'abbé Mouret

2. L'assommoir

3. Nana

4. Germinal

5. La Terre

6. La Débâcle

که از هر نظر ساده‌ترین و سالم‌ترین فرد خاندان روگن - ماکار به شمار می‌رود. در داستان زمین، ژان، که از جنگ ایتالیا بازگشته است، پس از آشنایی و ازدواج با فرانسواز درگیر روابط خانوادگی همسر می‌شود، و پس از مرگ فاجعه‌آمیز همسر، زمین و زندگی را رها می‌کند و در داستان شکست او را دوباره در جنگ می‌بینیم.

موضوع شکست - نوزدهمین اثر از مجموعه روگن - ماکار - درباره جنگ ۱۸۷۰ فرانسه و پروس، شکست سدان^۱، سقوط امپراتوری دوم و برقراری و شکست کمون پاریس است. این یگانه اثر زولا است که به تمامی در زمینه‌ای تاریخی می‌رخد. می‌دهد، انتشار اثر با موفقیتی بزرگ همراه بود. در زمان انتشار رمان - برده - ال پس از جنگ و کمون پاریس - بسیاری از خوانندگان هنوز جزئیات - اجزای - ناظر داشتند و بسیاری از ژنرال‌ها، سیاستمداران و سربازان و حادثه‌آفرینان آن هنوز زنده بودند. زولا خود در اوایل تشکیل کمون در پاریس به سر می‌برد و مشاهدات او از کمون، مشاهدات مستقیم یک شاهد عینی است. نویسنده برای دقت - رسازی جنگ تمام مسیر ارتش را دنبال می‌کند و جزئیات واقعه را از زبان افراد گوناگون می‌شنود و گردآوری می‌کند. چند تن از شخصیت‌های داستان به کمک - من برخورد‌ها جان گرفته‌اند.

چکیده‌ای از زمینه تاریخی شکست

شارل لویی بناپارت، برادرزاده ناپلئون اول، پس از دوباره قیامی نتیجه در سال‌های ۱۸۳۶ و ۱۸۴۰ علیه لویی فیلیپ پادشاه فرانسه، در سال ۱۸۴۸ از راه مجلس وارد شده، به نمایندگی مجلس ملی انتخاب می‌شود و در ده دسامبر همان سال او را به ریاست جمهوری برمی‌گزینند. لویی بناپارت با استفاده از نام ناپلئون در ده دسامبر (۱۸ برومر) با مراجعه به آرای عمومی، ریاست جمهوری را به امپراتوری بدل می‌کند و خود را ناپلئون سوم می‌نامد.

۱. Sedan؛ شهری در ایالت آردن، ایالتی شمالی و هم‌مرز با بلژیک.

دوره هجده ساله امپراتوری او را امپراتوری دوم می خوانند. در این دوره از تاریخ فرانسه صنعت و تجارت رونق می گیرد و فرانسه یکی از قطب های اقتصادی اروپا می گردد. ناپلئون سوم با تکیه بر این قدرت اقتصادی و برای فرونشاندن قیام های توده ای فرانسه عاقبت به فکر جنگ با دولت پروس می افتد، که در این زمان از قدرت نظامی پیشرفته ای برخوردار است. جنگ هفت هفته طول می کشد و ارتش فرانسه در اثر ضعف همه جانبه اش در سدان به شکست می رسد. در روز شکست سدان و تسلیم امپراتور، تی بر^۱ حقوقدان و مستمدر به ریاست جمهوری انتخاب می شود و دولت بورژوازی «دفاع ملی» را به گذاری می کند. با تکیه بر فشار و اختناق می کوشد تا «گارد ملی» را از عناصر چپ پاکسازی کند. فشار داخلی به مصائب روزافزون جنگ دامن می زند. تر و گرسنگی و کشتار که مردم را به ستوه آورده است، عاقبت به قیام توده های وسیع^۲ ریم^۳ می انجامد. در روز ۱۸ مارس، کمون پاریس - نخستین حکومت مردمی جهان - برقرار می شود. دولت «دفاع ملی» از پاریس خارج شده، دوش به دوش پروس می آید. خود را از ورسای با کمون آغاز می کند. پروس ها در این راه به کمک آلمان می شایند و اسرای جنگ سدان را گروه گروه آزاد می کنند تا از آن ها برای سرکوب کمون استفاده کنند. فشار دولت دفاع ملی و پروس ها از سویی، و اختلاف داخلی از سوی دیگر کمون را به شکست می کشاند. (اختلاف عقیدتی فرقه های مختلف سیاسی در میان اعضای کمون ریشه دوانده بود، اعضای کمون ترکیبی نامتجانس از ژاکرین^۴ پرودونیست ها، بلانکیست ها و طرفداران باکونین و غیره بودند). رهبران کمون هنوز به اصول و عقاید علمی زمان خود آشنایی کامل نداشتند و غالباً^۵ از نویسندگان سوسیالیست های تخیلی^۶ بودند. عاقبت در ۳۰ مه، پس از هفتاد و یک روز، کمون به دست قوای دولتی افتاد و ژنرال های شکست خورده جنگ به کشتار وحشیانه کارگران و مبارزان کمون پرداختند.